

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

Oddíl E – učební osnovy
XVIII.1.A

EXKURZE DO NG V PRAZE

XVIII.1.A – Exkurze do NG v Praze

Charakteristika exkurze:

EXKURZE DO NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

v nižším stupni osmiletého studia

Obsah exkurze

Náplň exkurze vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Umění a kultura Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. V rámci exkurze jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Exkurze přispívá k prohloubení učiva kořenů evropské kultury, dějepisu a výtvarné výchovy v příslušných ročnících, přispívá k rozšíření historického a estetického povědomí studentů, prohlubuje jejich znalosti národních i evropských kulturních tradic, vede je ke komplexnímu vnímání konkrétních společenských jevů.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	JEDEN DEN	X
sekunda	X	X
tercie	X	X
kvarta	X	X

Organizace výuky

Tematická exkurze je jako jednodenní zařazena do učebního plánu primy, organizována je každoročně v zimním období. Její realizaci zajišťují vyučující dějepisu a výtvarné výchovy, popř. literatury. Hlavní náplní je návštěva Národní galerie v Praze s odborným výkladem (není-li poskytnut pracovníky NG, zajišťuje výklad vyučující PG) a prohlídka historického jádra Prahy (Staroměstské náměstí apod.). Tematicky se zaměřuje na advent a Vánoce ve výtvarném umění a seznámení s dějinami a současností historického jádra Prahy.

Studenti se na průběhu akce aktivně podílejí formou zpracování pracovních listů v galerii a samostatným zpracováním výzkumných úkolů v exteriéru. Jejich práce v průběhu exkurze je hodnocena jako jedna složka předmětu kořeny evropské kultury.

Výchovné a vzdělávací strategie

Exkurze přispívá k rozvoji několika klíčových kompetencí studentů, podporuje vnímání významu kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionálnímu zaujetí lidovými zvyky a tradicemi a k touze dál je uchovávat a rozvíjet.

XVIII.1.A – Exkurze do NG v Praze

Kompetence k učení

- při zpracování pracovních listů a samostatných výzkumných úkolů vedeme studenty k tomu, aby vyhledávali v prohlížených objektech a expozicích potřebné informace, aby dokázali najít i další zdroje informací, ty získané správně rozřídili, porovnali a syntetizovali
- nové informace a zkušenosti využíváme k dalšímu výchovnému a estetickému působení na studenta, ten je dále využívá v procesu učení i tvůrčích činnostech
- v průběhu exkurze motivujeme studenty k aktivnímu využití jejich historických a kulturních znalostí, při samostatné výzkumné práci ke kritickému posouzení získaných údajů

Kompetence k řešení problémů

- v průběhu exkurze využíváme všech studentských zkušeností získaných při řešení problémů, zdůrazňujeme především kooperaci při řešení problémových úloh, využití dovedností při volbě variant řešení i při ověření jeho správnosti
- podporujeme práci ve skupinách, týmovou i individuální, výsledky všech forem vzájemně kombinujeme a společně hodnotíme
- vyhledáváme informace nutné k řešení problému a porovnáváme je
- vedeme studenty k tomu, aby uměli vysvětlit a zhodnotit svůj názor na zpracovávané problémové úlohy a věcně zhodnotili celou exkurzi

Kompetence komunikativní

- v průběhu všech aktivit vedeme studenty k tomu, aby komentovali a vysvětlovali svá stanoviska, aby si utvářeli tvůrčí a hodnotící postoj ke zhlédnutým a vyslechnutým informacím
- v průběhu diskuze dbáme na to, aby se studenti vzájemně poslouchali a reagovali na tvrzení ostatních
- vedeme studenty k tomu, aby své komunikativní dovednosti efektivně využívali ke spolupráci s ostatními, aby byli ochotni se domluvit, naslouchat a respektovat druhého

Kompetence sociální a personální

- tyto kompetence rozvíjíme při všech činnostech v průběhu akce, protože všechny jsou založeny na vzájemné spolupráci, komunikaci a respektu
- při společných aktivitách komentujeme přípravu výsledného produktu a diskutujeme se studenty o průběhu a výsledcích práce
- posilujeme studentovu sebedůvěru, odpovědnost za vlastní jednání i organizační schopnosti

Kompetence občanské

- posilujeme respekt studentů k našim národním i evropským tradicím, ke kulturnímu dědictví a vedeme je k aktivní ochraně kulturních hodnot

Kompetence pracovní

- dodržujeme vymezená pravidla a plníme své povinnosti a závazky
- prostřednictvím poznání uměleckých děl i historie adventu a Prahy vedeme studenty k ochraně kulturních a společenských hodnot

XVIII.1.A – Exkurze do NG v Praze

Rozpracování vzdělávacího obsahu exkurze

P R I M A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Advent a Vánoce ve výtvarném umění <ul style="list-style-type: none">• advent, Vánoce a jejich historické kořeny• adventní zvyky a tradice v minulosti a současnosti• advent a Vánoce ve středověkém umění• adventní motivy a symboly ve výtvarném umění (hvězda, adorace, zvěstování...)• Vánoce v době Karla IV.	<ul style="list-style-type: none">○ <i>student chápe historické kořeny svátků i jejich vliv na vývoj křesťanského světa</i>○ <i>zná nejrozšířenější tradice a zvyky minulosti i současnosti</i>○ <i>rozumí symbolice ve středověkém výtvarném ztvárnění Vánoc</i>○ <i>osvojuje si nové odborné pojmy</i>○ <i>učí se estetickému vnímání výtvarného díla</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova
Staroměstské náměstí (možno aplikovat i na areál Hradu) <ul style="list-style-type: none">• významné objekty Staroměstského náměstí, jejich historie a současné využití	<ul style="list-style-type: none">○ <i>student prokáže praktickou orientaci na Staroměstském náměstí</i>○ <i>osvojí si základní poznatky o zdejších významných objektech</i>○ <i>vyhledává informace pomocí různorodých zdrojů a kriticky je zpracovává</i>	

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

**Oddíl E – učební osnovy
XVIII.2.A**

HISTORICKÁ EXKURZE DO TEREZÍNA

XVIII.2.A – Historická exkurze do Terezína

Charakteristika exkurze: HISTORICKÁ EXKURZE DO TEREZÍNA v nižším stupni osmiletého studia

Obsah exkurze

Náplň exkurze vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. V rámci exkurze jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova.

Exkurze navazuje na projekt Den památky obětí holocaustu, prohlubuje empatii studentů, jejich smysl pro spravedlnost, toleranci a odpovědnost za jednání jedince i společnosti. Přispívá k důkladné orientaci studentů v historii i současnosti.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	X	X
sekunda	X	X
tercie	JEDEN DEN	X
kvarta	JEDEN DEN	X

Organizace výuky

Historická exkurze je zařazena do učebního plánu tercie a kvarty tak, aby se jí v průběhu uvedených dvou ročníků studenti jednou zúčastnili. Organizována je tedy jednou za dva roky v jarním nebo podzimním období, vždy jako jednodenní. Její realizaci zajišťují vyučující dějepisu a občanské výchovy. V rámci spolupráce s Židovským muzeem v Praze je exkurze dle možností doplněna odborným výkladem pracovníka muzea nebo terezínského pamětníka.

Studenti se na průběhu akce aktivně podílejí formou zpracování pracovních listů. Jejich práce je hodnocena jako jedna složka předmětu dějepisu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Tematická exkurze podporuje využití historické zkušenosti v současném světě a prohlubuje zájem studentů o historii i přítomnost. Jejím prostřednictvím jsou studenti vedeni k základním principům chování a myšlení demokratického občana, k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod i odmítání rasové nesnášenlivosti ve všech jejích podobách.

XVIII.2.A – Historická exkurze do Terezína

Kompetence k učení

- při zpracování pracovních listů vedeme studenty k tomu, aby vyhledávali v prohlížených objektech a expozicích potřebné informace, správně je roztřídili, porovnali a syntetizovali
- získané informace a zkušenosti využíváme k dalšímu výchovnému působení a vedení studenta k pochopení nebezpečí etnického i kulturního bezpráví
- nové poznatky porovnáváme se znalostmi získanými v jiných oborech a vnímáme je v širších společenských i historických souvislostech

Kompetence k řešení problémů

- v celém průběhu exkurze využíváme všech studentských zkušeností získaných při řešení problémů, zdůrazňujeme především kooperaci při řešení problémových úloh, správný výběr variant řešení
- vyhledáváme informace nutné k řešení problému a porovnáváme je
- shromážděné informace a postřehy hodnotíme, porovnáváme a třídíme podle potřeby zadání
- vedeme studenty k tomu, aby uměli vysvětlit a zhodnotit svůj názor na zpracovávané problémové úlohy a věcně zhodnotili celou exkurzi

Kompetence komunikativní

- v průběhu všech aktivit vedeme studenta k tomu, aby komentoval a vysvětloval svá stanoviska, aby si utvářel tvůrčí a hodnotící postoj ke zhlédnutým a vyslechnutým informacím
- v průběhu diskuze dbáme na to, aby se studenti vzájemně poslouchali a reagovali na tvrzení ostatních
- vedeme studenty k tomu, aby své komunikativní dovednosti efektivně využívali ke spolupráci s ostatními, aby byli ochotni se domluvit, naslouchat a respektovat druhého

Kompetence sociální a personální

- tyto kompetence rozvíjíme při všech činnostech v průběhu akce, protože všechny jsou založeny na vzájemné spolupráci, komunikaci a respektu
- při společných aktivitách komentujeme přípravu výsledného produktu a diskutujeme se studenty o průběhu a výsledcích práce

Kompetence občanské

- exkurzí výrazně posilujeme respekt studentů ke kulturním odlišnostem, vedeme je ke schopnosti vcítit se do situací druhých i uvědomit si vlastní specifika
- na základě získaných zkušeností odmítáme útlak a hrubé zacházení a aktivně se stavíme proti každému bezpráví

Kompetence pracovní

- dodržujeme vymezená pravidla a plníme své povinnosti a závazky, vyučující vždy v součinnosti se studenty
- prostřednictvím poznání historie období 2. světové války vedeme studenty k ochraně kulturních a společenských hodnot

XVIII.2.A – Historická exkurze do Terezína

Rozpracování vzdělávacího obsahu exkurze

T E R C I E a K V A R T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Památník Terezín <ul style="list-style-type: none">• Ghetto Terezín Muzeum ghetta a Magdeburská kasárna• Malá pevnost a Národní hřbitov	<ul style="list-style-type: none">○ <i>student se seznámí s místy spjatými s 2. světovou válkou a holocaustem</i>○ <i>na základě zhlédnutých expozic a odborného výkladu pozná život Židů za války, pochopí kořeny i důsledky tzv. konečného řešení</i>○ <i>porovná všední den obyvatele ghetta s životem civilisty a vojáka</i>○ <i>získané poznatky objektivně zpracuje a zhodnotí, využije při řešení závěrečné problémové úlohy</i>○ <i>chápe nebezpečí rasové nesnášenlivosti v dějinách i současnosti</i>○ <i>uvědomuje si nutnost připomínky „temných“ kapitol dějin, váží si odkazu terezínských vězňů, vědomě se chová důstojně na pietních místech</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova